

[Stegger Nielsen.]

skolelovens Gennemførelse. Der er ingen, heller ikke i vore Landkommuner, der ikke ser med Velvilje paa, at vort Folkeskolevæsen forbedres. Nu afhænger en god Folkeskoleundervisning jo ikke alene af Fag, Nybygninger, Særlokaler og det ydre Apparat i det hele, men af saa meget andet; det maa vi aldrig glemme. Men jeg gentager, at der er ikke Uvilje imod selve Sagens Gennemførelse. Der har imidlertid været store økonomiske Betænkeligheder, og disse voksede naturligvis med den af Krigen skabte Dyretid, hvorunder Skolebyggeriet gik i Staa, og hvor Skoleplansændringerne efterhaanden maatte stilles i Bero.

Ændringen af § 63 ved Loven af 31. Oktober 1940, ifølge hvilken Tilskuddet forhøjedes til hele det til Forrentning og Afdrag af det optagne Laan medgaaende Beløb, altsaa saaledes, at de 17 500 Kr. til den enkelte Skole herved blev sat op til 35 000 Kr., hjalp noget paa det. I den Forbindelse vil jeg gerne sige, at de to nye Omraader, der, saaledes som Ministeren nævnte, kom med ved den Lejlighed som tilskudsberettigede, Bibliotek og Læsestue med et Tilskud af indtil 6 000 Kr. og Ungdomsskolelokale med 5 000 Kr., var en værdifuld Tilføjelse til og en god Udbygning af Skoleloven. Det betød, at efter Loven af 31. Oktober 1940 kunde den enkelte Skole komme op paa at faa ikke 35 000 Kr., men 46 000 Kr. i Tilskud. Denne Lovændring tjente to Formaal, dels at faa Skolebyggeriet i Gang, dels at formindske den paa det Tidspunkt voksende Arbejdsløshed. Dette lykkedes ogsaa i nogen Maade, især da Fristen for at opnaa det forhøjede Tilskud blev sat saaledes, at Byggeriet skulde være fuldført inden 1. Oktober 1942.

Paa Tillægsbevillingsloven for 1941—42 blev der endelig stillet 10 og senere yderligere 5 Mill. Kr. til Raadighed til Ydelse af direkte Tilskud til Skolebyggeri af samme Størrelse som Forrentnings- og Afdragstilskuddet i Henhold til Loven af 31. Oktober 1940, altsaa som Maksimum for det direkte Tilskud 46 000 Kr. til den enkelte Skole, der herved i alt kan naa op paa 92 000 Kr. mod tidligere 70 000 Kr. Det satte stærkt Fart i Arbejdet. Vi fik overordentlig meget at gøre med disse Ting derefter. Mange Skoleplaner blev indsendt til Ministeriet og godkendt, men saa blev det hele standset paa Grund af Materiale-mangel ved Udgangen af 1942. Der var da disponeret over 15 Mill. Kr. I Bemærkningerne til Lovforslaget er det oplyst, at der er udarbejdet Planer for ca. 550 Skoler, hvoraf dog de

191 er stillet i Bero paa Grund af Materiale-mangel. Der er desuden godkendt 231 Planer uden Tilsagn om Tilskud, og senere 60, saa at vi i dette Øjeblik har ca. 500 Skoleplaner liggende klare til at gaa i Arbejde; sammen med de øvrige 1 000 Skoler er der altsaa nu i alt 1 500 Skoler tilbage, der skal udbygges. Heri ligger der, foruden at man faar Skoleloven gennemført, en stor Beskæftigelsesreserve, som der udmærket i den kommende Tid kan blive Brug for.

Da dette Skolebyggeri, 1 500 Skoler, kan forudses ikke at kunne gennemføres inden 1948, foreslaas Fristen sat til 1950. Fristen var i det oprindelige Lovforslag sat til 1. April 1952, men den blev ændret i Folketinget. Jeg føler mig ikke overbevist om, at det er formaalstjenligt at sætte Fristen 2 Aar ned. Dette Arbejde er af et saadant Omfang, at det kræber med at faa det gennemført inden 1950, idet man maa huske paa, at naar Byggematerialerne igen begynder at tilgaa vort Land, vil man aabenbart anlægge den Betragtning, at der saa skal sørges for Boliger, før der bygges Skoler. Det kan man ikke afvise som urigtigt, og der kunde maaske derfor nok have været Brug for Tiden indtil 1952, men Fristen kan vel ændres, hvis det skulde vise sig nødvendigt.

Der er sket en Forhøjelse af Tilskuddene til Gymnastiksale, Sløjdlokaler, Skolekøkkener og Undervisningslokaler; herved er Tilskuddet til Forrentning og Afbetaling steget fra 46 000 Kr. til 57 000 Kr. Efter det oplyste er det Mening, at Ministeren yderligere vil søge en Bevilling til et tilsvarende direkte Tilskud, saa at det samlede Tilskud til den enkelte Skole kan komme op paa det dobbelte heraf, altsaa 114 000 Kr. Der er dog den Begrænsning, at Tilskudsbeløbet ikke maa overstige 60 pCt. af Gennemsnitsudgiften til Lokaler af den paagældende Art. Her forstaar jeg, at der er en vis Beregningsmaade, der gør sig gældende, hvortil Ministeriet har paakaldt Medvirken af Ministeriets Bygningskonsulent i disse Forhold; det fremgaar af Bemærkningerne. Staten faar altsaa sit Tilskud, baade det direkte og det indirekte, begrænset til i alt 60 pCt., og Kommunerne skal altsaa bære de 40 pCt. Jeg gaar ud fra, at Fordelingsmaaden følger den hidtidige Praksis, hvilket ogsaa fremgik af Ministerens Forelæggelsestale.

Ved § 63's nye Stk. 2 er det bestemt, at der til en Skole, som i Henhold til Reglerne i § 27 i Loven om Ungdomsskoler for den ufaglærte Ungdom indretter Samlingssteder for Ungdommen, ydes Tilskud efter de i nævnte Lov givne Bestemmelser, saaledes at der desuden kan ydes Tilskud paa ikke